

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी	प्रति तोला -	प्रति तोला -	प्रति तोला -
आजको मूल्य	११६३००	११५९५०	१४५०

दाईको बैँसीसहर नगरपालिका-१० स्थित खासुर गाउँमा दाही हालै। आधुनिक प्रविधि भित्र्याएसँगै र गोरु पाउन मुस्किल हुन थालेपछि पछिल्लो समयमा गोखट्टा दाही हालै चलन हराउँदै गएको छ।

‘किसानको छोरा हुँ, किसानका लागि काम गर्छु’

■ प्रभाव संवाददाता

लुम्बिनी- कृषि तथा पशुपक्षी विकासमन्त्री डा वेदुराम भुसालले किसानको समस्यासँग आफू अबगत रही किसानका लागि काम गरिरहेको दावी गरेका छन्। मर्चवारको कोटहीमाई-४ तुनिहवामा निर्मित बीउको भण्डारण तथा प्राथमिक प्रशोधन उद्योगको आज उदघाटन गर्दै मन्त्री भुसालले सरकार कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न लागेको बताए।

‘मूलको अर्थतन्त्रको मेरूदण्ड कृषि हो, कृषि हाथो जीवनसँग जोडिएको छ, मन्त्री भुसालले भने, ‘कृषि सबैका लागि प्राथमिकताको विषय भएकाले अहिलेको सरकार कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्न चाहन्छ।’ उनले कुनै पनि संरचना निर्माण गर्नुभन्दा त्यसको नियमित र व्यावहारिक सञ्चालन हुनु महत्वपूर्ण भएको भन्दै त्यसतर्फ ध्यान दिन आग्रह गर्दै कृषिबाट उन्नति गर्न औजारीकरण आवश्यक भएको बताए।

सरकारले यो वर्ष चार लाख ७८ हजार पाँच सय मेट्रिक टन मल आयात गरेको बताउँदै उनले भने, ‘जुन प्रदेशबाट जुन हिंसाबले माग भएको थियो, त्यही हिंसाबले पठाइएको छ। मलको समस्या छैन।’ उनले ‘प्रधानमन्त्री गृहजोन’लाई सरकारले निरन्तरता दिइने बताए। ‘अब देशमा दक्ष र प्रविधिक जनशक्ति उत्पादन हुनेछन्। देशलाई यात्रिकरण तथा कृषि औद्योगिकरणतर्फ लैदै हामीले हाम्रा कृषि उत्पादन पुनः भारतलाई बेच्न सक्नु हौं’, उनले भने। उक्त अवसरमा लुम्बिनी प्रदेश सरकारका पूर्वमन्त्री तथा प्रदेशसभा सदस्य बंसुर्दैन

सुधारतर्फ सेयरबजार

■ प्रभाव संवाददाता

दशमलव ३९ अंकले बढेर एक हजार आठ सय ५३ दशमलव ४८ अंकमा कायम भएको थियो। सातामा कारोबारको दोस्रो दिन नेप्से परिसूचकमा २३ दशमलव ८२ अंकको गिरावट देखियो। मङ्गलबार परिसूचक एक दशमलव २८ प्रतिशतले घटेर एक हजार आठ सय २९ दशमलव ६५ को बिन्दुमा कायम भएको थियो। त्यस्तै, तेस्रो दिन बुधवार परिसूचक २० दशमलव ६७ अंकले बढेर एक हजार आठ सय ५० दशमलव ३३ अंकमा कायम भएको थियो भने साताको अन्तिम दिन विहीवार नौ दशमलव ८७ प्रतिशतले बढेर एक हजार आठ सय ६०

एक अर्ब लगानी थप्दै मनकामना केबलकार

■ कमलकुमार बस्नेत

क्रिन्टार (चितवन)- गोरखास्थित मनकामना मन्दिर पुग्ने यात्रुलाई लक्षित गर्दै सुरु भएको मनकामना केबलकार प्रालिले २५ वर्ष पूरा गरेको छ। सो अवसरमा यहाँ आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा कम्पनीका सञ्चालक राजेशबाबु श्रेष्ठले केबलकारको स्तरोन्नति र रिसोर्ट निर्माणका लागि रु एक अर्ब लगानी थप गर्न लागिएको जानकारी दिए।

श्रेष्ठका अनुसार स्तरोन्नतिका लागि रु ४५ करोड र रिसोर्ट निर्माणका लागि रु ५५ करोड लगानी हुनेछ। उहाँका अनुसार हाल केबलकार एनालज प्रविधिमा सञ्चालन भइरहेकोमा त्यसलाई हटाई डिजिटल प्रणाली अपनाउन लागिएको हो। ‘एनालज प्रविधिको मर्मतसम्भार गर्नुका साथै स्पेयर पार्टसमेत पाउन कठिनाई हुने स्थितिलाई मध्यनजर गर्दै हामीले यस प्रविधिलाई हालकै नवीनतम प्रविधि डिजिटल प्रणालीमा स्तरोन्नति गर्दैछौं, उनले भने, ‘अप्टियाको डोपलमेयर कम्पनीको डि-केनेक्ट भन्ने डिजिटल प्रणालीमा स्तरोन्नति हुनेछ।’ उनका अनुसार स्तरोन्नतिको पहिलो चरणको काम सन् २०२१ पूरा भइसकेको र बाँकी काम सन् २०२४ को मध्यसम्म सम्पन्न भइसकेनेछ। यसका लागि सामान मगाइसकिएको उनले जानकारी दिए। उनका अनुसार दोस्रो चरणमा ‘कन्ट्रोल सिस्टम’, ‘कम्प्युटेशन केबल’का साथै केबलकारको लुग फेरिने छ। सञ्चालक श्रेष्ठले सन् २०२५ को सुरुआतसम्म सञ्चालन हुने गरी हाल मनकामना केबलकार हाताभित्रै सुविधासम्पन्न रिसोर्टको निर्माण भइरहेको जानकारी दिए। उनका अनुसार ४० कोठाको सुविधासम्पन्न रिसोर्टमा स्वीमिङ पुल, हेल्थ क्लब, सभा तथा सेमिनारका लागि हल र रेष्टुराको समेत सुविधा हुनेछ। रिसोर्टका लागि रु ५५ करोड लगानी हुने अनुमान छ। रिसोर्ट सञ्चालनका लागि मनकामना र वरिपरिका क्षेत्रलाई धार्मिक साथै अन्य पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्ने हाथो लक्ष्य रहनेछ, उनले भने। मनकामना दर्शन गर्न आउने भक्तजनहरूलाई राम्रो सेवा दिने उद्देश्यले रिसोर्ट सञ्चालन गर्न लागिएको उहाँको भनाइ। ‘मनकामना मन्दिर दर्शनका लागि केबलकार प्रयोग गर्ने यात्रुमध्ये तीन प्रतिशत मात्रै भए रिसोर्ट राम्रोसँग चल्ने रहेछ, यात्रुलाई गुणस्तरीय सेवा दिने उद्देश्यले रिसोर्ट सञ्चालन गर्न लागिएको हो’, उनले भने। सम्पूर्ण प्रणालीलाई डिजिटलाइज गर्न लागेको कम्पनीले पछिल्लो समय टिकटलाई पनि अनलाइन प्रविधिमा उपलब्ध गराएको छ। ‘यात्रुलाई सहज पनि हुने र कागजको खपत कम हुँदा वातावरणीय दृष्टिले पनि राम्रो हुन्छ, सञ्चालक श्रेष्ठले भने, ‘अनलाइनमार्फत टिकट काट्ने बढ्दै गएका छन्। हाल ३० प्रतिशत टिकट अनलाइनबाट विक्ने भइरहेको छ।’ केबलकार सञ्चालनमा आएपछि मनकामना मन्दिरमा भारतीय पर्यटकको सफ्या पनि बढेको उनको भनाइ छ। ‘पछिल्लो दुईदेखि तीन वर्षमा साकं राष्ट्रका विशेष गरी भारतीय पर्यटकको सफ्या बढिरहेको छ, अहिले २५ देखि २८ प्रतिशत हिस्सा भारतीय पर्यटकको छ।’

कार्णो ३७ गोन्डुला छन्। केबलकारको एक घण्टामा अधिकतम छ सय ६० जनालाई सेवा दिनसक्ने क्षमता छ। कम्पनीले सामाजिक उत्तरदायित्वमा पनि उत्तिकै ध्यान दिएको छ। यस क्षेत्र आसपासमा शिक्षा, स्वास्थ्य र विपन्न वर्गलाई सहयोग गर्दै आएको सञ्चालक श्रेष्ठको भनाइ छ। कम्पनीले टिकट आम्दानीको एक प्रतिशत गोरखाको सहिद लखन गाउँपालिका र एक प्रतिशत चितवनको इच्छाकामना गाउँपालिकालाई विकास निर्माण, शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति सम्पदा जगेर्ना, विपन्न वर्गको हित तथा दैवी प्रकोपका लागि सहयोग गरिरहेको छ। कम्पनी पर्यटन क्षेत्रतर्फ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सवैभन्दा बढी आयकर दाखिला गरेको भन्दै सरकारबाट सम्मानित भएको छ। हाल कम्पनीमा एक सय २० जनाले रोजगारी पाएका छन्। कम्पनीका अनुसार सुरुआती वर्षमा दुईदेखि तीन लाख यात्रुले सेवा लिने गरेको भए पनि हाल वार्षिक ११ लाखभन्दा बढीले केबलकारबाट सेवा लिइरहेका छन्। साथै यस वर्ष १२ लाख ५० हजारभन्दा बढी यात्रुले सेवा लिने अपेक्षा गरिएको सञ्चालक श्रेष्ठले बताए। यस परियोजनामा तत्कालीन समयमा रु ६५ करोड लगानी भएको थियो। नेपाल बैँकको अगुवाइमा राष्ट्रिय वाणिज्य बैँक र तत्कालीन नेपाल बङ्गलादेश बैँकले लगानी गरेका थिए। ‘सुरुआती दिनमा अपेक्षाअनुरूप यात्रु नआए पनि त्यसपछिका वर्षमा भने यात्रुको सफ्या बढ्यो’, सञ्चालक श्रेष्ठले भने, ‘पाँच वर्षमा ऋण चुक्ता गर्ने भनिए पनि सात वर्षमा मात्रै पूरा भयो।’ रासस

अलैची बेचेर २४ करोड आम्दानी

■ प्रभाव संवाददाता

मर्याड्डी गाउँपालिका-७ लुदीका सोमबहादुर तामाङले यस वर्ष गत वर्षको तुलनामा कम उत्पादन गरी बढी आम्दानी गरेका छन्। दुई सय ७५ किलो अलैची दाना विक्रीबाट तीन लाख ७१ हजार दुई सय ५० रूपैयाँ आम्दानी गरेको उनले बताए। उनका अनुसार गत वर्ष साँढे तीन क्विन्टल अलैची दाना विक्री गरेर करिब रु दुई लाखमात्र आम्दानी गरेका थिए। जिल्लाभरिका अधिकांश किसानले रु एक हजार दुई सयमात्र प्रतिक्लो अलैची विक्री गरे पनि यहाँका तामाङसहित गाउँलेले एक हजार तीन सय ५० रूपैयाँ प्रतिक्लो अलैची दाना विक्री गरेको बताइएको छ। तामाङले मात्र नभई जिल्लाका अधिकांश अलैची किसानको अलैची खेतीबाट अलैची दाना उत्पादन कम गरेका छन्। जिल्लाका किसानले कुनैबेला प्रतिक्लो दुई हजार दुई सय रूपैयाँसम्म अलैची दाना विक्रीबाट लिने गरेको थियो। जिल्लामा उत्पादित अलैची दानाको माग उच्च रहँदै आएको छ। भारतको एकाधिकारका कारण किसानको मागअनुसार अलैची दानाको मूल्य नपाएको गुनासो गर्दै आए पनि यस वर्ष भने केही राहत महसुस गरेका छन्। यस वर्ष अलैची दानाको मूल्यवृद्धि हुँदा अलैची किसान हर्षित भएका छन्। जिल्लामा एक हजार हेक्टर बढी क्षेत्रफलमा अलैचीखेती हुँदै आए पनि पाँच सय हेक्टर क्षेत्रफलभन्दा कम क्षेत्रफलबाट उत्पादन हुँदै आएको बताइएको छ। उक्त परियोजनाले अलैची जोन पकेट क्षेत्रका रूपमा मर्याड्डी गाउँपालिका, बैँसीसहर नगरपालिका, क्वोलासोथर गाउँपालिका, दोरी गाउँपालिका र दूधपोखरी गाउँपालिकालाई घोषणा गरिसकेको छ। सो क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी अलैची उत्पादन हुने गरेको छ। जिल्लामा सात सय मिटरदेखि एक हजार दुई सय मिटर उचाइमा साउन्ठो, जिर्मले र डम्बरशाही, एक हजार दुई सय मिटरदेखि १६ मिटर उचाइमा गोलशाही र एक हजार छ सयदेखि दुई हजार दुई सय मिटर उचाइमा रामशाही र भनाउं जातका अलैची विरुवा लगाउँदै आएका छन्।

अब मात्र एक क्लिकमा... www.prabharonline.com

facebook www.facebook.com/PrabhOnline

प्रभाव दैनिक